

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΥΝΑΝΟΣΗΣ

Έστω οι δυναμοσειρές $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ και $\sum_{n=0}^{\infty} b_n x^n$ με αυτών τους συσχετισμούς R_1 και R_2 αντίστοιχα.

1^η) Η δυναμοσειρά $\sum_{n=0}^{\infty} (a_n \pm b_n) x^n$, έχει:

- αυτών τους συσχετισμούς $R = \min\{R_1, R_2\}$, $R_1 \neq R_2$
- διάστημα συσχετισμούς των οποίων την διάστημα συσχετισμούς των δύο δυναμοσειρών.

2^η) Εάν η $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ συσχετίζεται στο $x = x_0$ τότε

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \left\{ \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \right\} = \sum_{n=0}^{\infty} \left\{ \lim_{x \rightarrow x_0} a_n x^n \right\} = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x_0^n$$

3^η) Μια δυναμοσειρά στο διάστημα $(-R, R)$ που συσχετίζεται, μπορούμε να έχουμε:

- Παραχρησιμοποιούμε όρο προς όρο:

$$\left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \right)' = \sum_{n=0}^{\infty} (a_n x^n)' = \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot a_n \cdot x^{n-1}$$

- Διαφοθερώσουμε όρο προς όρο:

$$\int_0^x \left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n t^n \right) dt = \sum_{n=0}^{\infty} \int_0^x (a_n t^n) dt = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \frac{x^{n+1}}{n+1}$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Έστω οι δυναμοσειρές $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \cdot x^n$ και $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n!} x^n$

Παρατηρούμε ότι:

$R_1 = 1$ και $R_2 = +\infty$ καθώς τα διάστημα συσχετισμούς είναι: $[-1, 1]$ και $(-\infty, +\infty)$ αντίστοιχως

Επομένως,

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n} + \frac{1}{n!} \right) x^n \quad \text{με} \quad R = \min\{R_1, R_2\} = 1$$

και διάστημα συσχετισμούς την οποίαν των δύο διαστημάτων. Δηλαδή είναι το $[-1, 1)$

Άσκηση 1^η

Να προσδιορίσετε την αμείβη και το διάστημα σύγκλισης της δυναμοσειράς

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n \cdot 2^n} \left(x - \frac{3}{2}\right)^n, \text{ όπου } C_n = \frac{1}{n \cdot 2^n} \cdot \left(x - \frac{3}{2}\right)^n, n \in \mathbb{N}$$

ΛΥΣΗ

Πρόκειται για μια δυναμοσειρά με κεντρο το $\frac{3}{2} = x_0$

Βήμα 1^ο) Χρησιμοποιώντας το Κρ. Λόγου D'Alembert

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{C_{n+1}}{C_n} \right| &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{\frac{1}{(n+1)2^{n+1}} \left(x - \frac{3}{2}\right)^{n+1}}{\frac{1}{n \cdot 2^n} \left(x - \frac{3}{2}\right)^n} \right| = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{n \cdot 2^n}{(n+1) \cdot 2^{n+1}} \left(x - \frac{3}{2}\right) \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{n \cdot 2^n}{(n+1)2^{n+1}} \left(x - \frac{3}{2}\right) \right| = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\left|x - \frac{3}{2}\right| \cdot \frac{n}{2(n+1)} \right) = \frac{1}{2} \left|x - \frac{3}{2}\right| \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n}{n+1} \right) = \frac{1}{2} \left|x - \frac{3}{2}\right|. \end{aligned}$$

Για να συγκλίνει η δυναμοσειρά μας θα πρέπει από θεωρία

Βήμα 2^ο)

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{C_{n+1}}{C_n} \right| < 1 &\Rightarrow \frac{1}{2} \left|x - \frac{3}{2}\right| < 1 \Rightarrow \left|x - \frac{3}{2}\right| < 2 \Rightarrow \\ &\Rightarrow -2 < x - \frac{3}{2} < 2 \Rightarrow -\frac{1}{2} < x < \frac{7}{2} \end{aligned}$$

Το διάστημα $\left(-\frac{1}{2}, \frac{7}{2}\right)$ είναι το ΠΙΘΑΝΟ διάστημα σύγκλισης της δυναμοσειράς.

Το τελικό διάστημα σύγκλισης θα να οριστεί θα πρέπει να εξετασούμε εάν συγκλίνει και στα άκρα.

Βήμα 3^ο) Εξετάσουμε σύγκλιση στα άκρα

$$\alpha) x = -\frac{1}{2} \rightsquigarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n \cdot 2^n} \left(-\frac{1}{2} - \frac{3}{2}\right)^n = \sum_{n=1}^{\infty} (-2)^n \cdot \frac{1}{n \cdot 2^n} = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \cdot \frac{1}{n} =$$

$$= \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \cdot \frac{1}{n} \quad (\text{ο } n \text{ 'αλλάζει' } \rightarrow \dots)$$

Έτσι για να εξετάσουμε εάν αυτή συγκλίνει εφαρμόζουμε το Κριτήριο του Leibnitz

- Είναι η ακολουθία φθίνουσα;
- Είναι μηδενική και θετική;

Εστω, η ακολουθία $a_n = \frac{1}{n}$, $n \in \mathbb{N}$ η οποία είναι φθίνουσα αφού $n+1 > n \Rightarrow \frac{1}{n+1} < \frac{1}{n} \Rightarrow a_{n+1} < a_n$, $n \in \mathbb{N}$ και μηδενική αφού $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$ ενώ θετική αφού $\frac{1}{n} > 0$

Συνεπώς, συγκλίνει (δυν. $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \cdot \frac{1}{n} < +\infty$)

$$\beta) x = \frac{7}{2} \rightsquigarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n \cdot 2^n} \left(\frac{7}{2} - \frac{3}{2} \right)^n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n \cdot 2^n} \cdot 2^n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} = +\infty$$

(η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ γνωστό ότι αποκλίνει)

Άρα, το διαστημα σύγκλισης της δυναμοσειράς είναι το $[-\frac{1}{2}, \frac{7}{2})$ και ακτίνα $R=2$.

Άσκηση 2^η

Να εξετάσετε τη σύγκλιση των σειρών:

i) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2 \cdot x^n}{n!}$ (για ποια $x \in \mathbb{R}$ συγκλίνει;) , $a_n = \frac{n^2 \cdot x^n}{n!}$, $n \in \mathbb{N}$

ii) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n + (-3)^n}{6^n}$ (να υπολογιστεί το αθροιστικό), $b_n = \frac{2^n + (-3)^n}{6^n}$, $n \in \mathbb{N}$

ΛΥΣΗ

i) Εφαρμόζουμε το κρ. κρίσιου D'Alembert:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{\frac{(n+1)^2 \cdot x^{n+1}}{(n+1)!}}{\frac{n^2 \cdot x^n}{n!}} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^2 \cdot |x|^{n+1}}{n^2 \cdot |x|^n} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{(n+1)^2 \cdot n!}{(n+1)! \cdot n^2} \cdot \frac{|x|^{n+1}}{|x|^n} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n^2} \cdot |x| \right) = 0 < 1$$

Άρα, $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n| < +\infty \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n < +\infty$

$$\beta) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n + (-3)^n}{6^n} = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{2^n}{6^n} + \frac{(-3)^n}{6^n} \right) = \sum_{n=1}^{\infty} \left[\left(\frac{1}{3} \right)^n + \left(-\frac{1}{2} \right)^n \right] =$$

$$= \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{3} \right)^n + \sum_{n=1}^{\infty} \left(-\frac{1}{2} \right)^n = \frac{1}{1 - \frac{1}{3}} + \frac{1}{1 + \frac{1}{2}} = \frac{3}{2} + \frac{2}{3} = \frac{13}{6}$$

(Γεωμετρική σειρά
 $\left| \frac{1}{3} \right| < 1$ και $\left| -\frac{1}{2} \right| < 1$)

Άσκηση 3^η

Να εξετάσετε ως προς τη σύγκλιση τις σειρές:

i) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{7^{2n}}{n^n}$ και ii) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n}$ (για ποια $x \in \mathbb{R}$ συγκλίνει;)

Λύση

i) Από το κρ. n -οσής ρίζας του Cauchy.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\frac{7^{2n}}{n^n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{7^{2/n}}{(n^n)^{1/n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{7^2}{n} = 0 < 1$$

Άρα, $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{7^{2n}}{n^n} < +\infty$

ii) Παραμαί το κρ. λόγου D'Alembert

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|x|^{n+1} \cdot n}{n+1 \cdot |x|^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} |x| \cdot \frac{n}{n+1} = |x|$$

α) Εάν το $|x| < 1 \rightarrow x \in (-1, 1)$ τότε συγκλίνει στο $(-1, 1)$
 αλλά το $(-1, 1)$ είναι πιθανό διάστημα σύγκλισης

εξετάζουμε και τα άκρα.

Για $x=1$, $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} = +\infty$, Για $x=-1$, $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{1}{n} < +\infty$

Τότε το διάστημα σύγκλισης (Από το κρ. Leibniz)
 θα είναι το: $[-1, 1)$ με κέντρο το $x_0=0$ και
 ακτίνα $R=1$

β) Εάν το $|x| > 1 \rightarrow x \in (-\infty, -1) \cup (1, +\infty)$ προφανώς και
 θα έχουμε απόκλιση.